

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXV. — LETO XXV.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), OCTOBER 23, 1942.

ŠTEVILKA (NUMBER) 249

NEMCI SO ZA LETOS NAJBRŽE OPRAVILI V RUSIJI

Ruskemu junaštvu so se pridružili trije močni zavezniki: sneg, dež in mraz.

RUSI BIJEJO NEMCE V STALINGRADU, V NJEGOVI OKOLICI IN NA KAVKAZU

MOSKVA, petek, 23. oktobra. — Sovjetska armada, ki se bojuje na zasneženih starih seboj zapadno od Stalingrada, prebela že drugo nemško vojsko črto ter zavzela drugo vrsto nemških zakopov, do česar so Rusi v notranjosti Stalingrada v bojih na než pobili šest tisoč nemških tankov 60. dan boja za Stalingrad.

Češkoslovaški dan
Župan Frank J. Lausche je proglašil sredo, 28. oktobra za "Dan češkoslovaške neodvisnosti." Župan apelira na clevalandske meščane, naj smatrajo ta dan kot simbol ameriške edinstvenosti.

Pobiranje asesmenta
Ker bo 25. ravno na nedeljo ta mesec, sporoča vodstvo Slovenskega narodnega doma, da se bo pobiralo društveni asesment za tekoči mesec, jutri večer, 24. oktobra.

Sneg, dež in mraz
Razno od Stalingrada je bila ena nemška stotinja. Včeraj je pričelo v Stalingradu in okolici snežiti, dež in pritisnil je tudi hud mraz.

Na Kavkazu so razbili Rusi nemških topov ter pobili 500 Nemcev v okraju, ki je dohod do oljnih polj v ozemlju.

Obali Črnega morja, južno od Novorossiska, so pobili 150 Nemcev, ki so uspešno napadli neki grič, ki je v drugem sektorju isto okraja pa so pobili ruski vojakov.

Na vseh 2.000 milj dolgi ruskim frontam je začelo snežiti, na mestih, kjer sneg še ni padel, pa je deževje razmehnilo ozemlje v močnejši sneg.

Pokojni Frank Gole
Kot smo včeraj poročali, je bil smrtne poškodbe pri nevarni trčanju, Frank Gole, 47 let. Pokojni je bil doma v Veliki Kal, fara Mirna, odkoder je prišel v Ameriko pred 31. leti. Bil je član št. 5 SMZ. Tukaj zapuščajo Ančko, brata Mike bronast ter žilav kakor poveljnik.

Pri ruski bateriji
Ko smo se približali bateriji, je Smirnov dejal: "Izborni fantje! Samo pazite!" Vsa možja pri topovih je bil v svojih dvajsetih letih in tako bronast ter žilav kakor poveljnik.

Prestala operacijo
Mrs. Ana Spelič, stanujoča na 1777 E. 171 St., je srečno prestala težko operacijo v bolnišnici. Prijateljice jo lahko obiščejo, če jih je v sobi N, varda, ure popoldne ter od 7.30 ure zvečer. Želimo ji hitre okrevanje!

Slika kaže Miss Bertho Eršte, ki bo igrala v nedeljo v drami "Norec" gospo Dobravčevu.

Igra se prične ob 3:30 uri popoldne v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

ZADNJE VESTI Suhači na delu, da zopet osuše deželo

BOMBNIKI NAD ITALIJO
LONDON, 23. oktobra — Velika skupina angleških bombnikov je bombardirala veliko italijansko pristaniško mesto Genova ter se vrnila s 1.500 milj dolgega povratnega poleta brez izgube enega samega letala.

"Bombe so užgale mnogo požarov," naznanja angleški komunistični predstavnik. Rimski radio poroča, da so angleški bombniki napadli poleg Genova tudi Turin, kjer so njihove bombe povzročile občutno škodo. Dve letali sta bili sestreljeni.

Italijani poročajo, da je izvedlo napad več jat angleških bombnikov, ki so mežali eksplozivne in užgalne bombe, katere so porušile in požgale več civilnih poselij. Več ur po napadu je rimski radio sporočil, da reševalno moštvo še vedno vlačiranjence in mrtvece izpod ruševin.

RUSI RUŠIJO PRED SEBOJ
MOSKVA, 23. oktobra — Rusi so na zasneženih starih nasokočili in zavzeli nek nadaljen važen hrib ter potisnili Nemce v Stalingradu in izven njega v defenzivo. Timošenkov pogon proti nemškemu levemu krilu pridobiva na svojem zaletu, rušec pred seboj vsak odpor ter se z veliko naglico približuje Stalingradu, katerega branijo hrabri ruski bramborci v največji bitki sveta že 60 zaporednih dni.

Slovinci člani odbora za racioniranje gasolina
V ta odbor je bilo imenovanih 87 oseb, med katerimi je tudi nekaj Slovencev.

Snoči je bilo naznanjeno imenovanje 87 članov Odbora za racioniranje ali določevanje odmerkov gasolina v Cuyahoga okraju. Dasi mora ta imenovanja še naknadno odobriti H. T. Beckman, državni ravnatelj Urada za administracijo cen, je vendar gotovo, da ostane imenovanje polnomočno.

Nov grob
Po daljši bolezni je preminila v Lakeside bolnišnici Anna Petrovič, rojena Černe, stara 61 let. Stanovala je na 1559 E. 38 St. Tukaj zapuščajo soproga Johna in več sorodnikov. V Ameriki je bivala 37 let. Doma je bila iz Trsta, kjer zapuščajo nekaj sorodnikov. Pogreb se bo vršil v soboto popoldne ob 1. uri iz pogrebnega zavoda Jos. Zele in sinovi, 6502 St. Clair Ave. Bodi ji ohranjen blag spomin, preostalam pa naše sozoblje!

PETAJN NOČE GOVORITI
Na francoski meji, 22. oktobra. — Podtalna poročila naznanjajo, da maršal Petain ni hotel ugoditi prošnji ostalih francoskih kvizlingov, da bi po radiu pozval francoske delavce, da naj se prostovoljno javijo za delo v Nemčiji.

Kultura
PEVSKI ZBOR SLOVAN
Pevce pevskega zbora Slovan se opozarja, da se bo jutri vršila pevška vaja v Slov. društvenem domu na Recher Ave. Pričetek ob 7.30 uri.

ODPOR FRANCOSKEGA DELAVSTVA; VRETJE V NOTRANJOSTI NEMČIJE

Hitler pripravlja maršala Rommela, da bi slednji prevzel kontrolo dežele v slučaju revolte.

KVIZLING LAVAL JE V ČEDALJE HUJSIH ŠKRIPCIH

VICHY, 22. oktobra. — Nemške oblasti v Parizu so danes naznanile, da se bodo poslužile sile, ako se francosko delavstvo prostovoljno ne javi za delo v Nemčiji. Zdi se, da se naša ta najnovejša nemška odredba samo na zasedeno francosko ozemlje.

Pierre Laval, načelnik francoske vlade, pa je posvaril Francoze, češ, če se ne javijo prostovoljno, jih bodo nemške oblasti s silo odgnala v Nemčijo.

Laval zaman roti delavstvo
Nemci že mesece dolgo zahtevajo 150.000 izučenih francoskih delavcev za delo v Nemčiji, toda doslej se jih je javilo po vsej Franciji komaj nekaj tisoč. Laval sicer v potu svojega obraza zaklinja delavce, naj se javijo za Nemčijo, toda vse njegovo prizadevanje nima drugega rezultata, kakor da je čim dalje bolj ogrožena njegova kvizlingška vlada.

"MOZ JUTRISNJEGA DNEVA"
LONDON, 22. oktobra. — Neki evropski diplomat, ki ima dostop k nemški zakulisni igri, je izjavil, da je postala mržna med nacistično stranko in nemško armado "akutna" in da je pričel pripravljati Hitler maršala Rommela, poveljnika v Afriki, za vlogo "moža jutrisnjega dneva" za slučaj, če bo nemški poraz strmoglavil nacistični režim.

Rommel bo mož bodočnosti
Hitlerjevo prizadevanje, da si zagotovi Rommelovo lojalnost, je tvorilo enega izmed vzrokov, da je Hitler povabil Rommela v Berlin k svojemu govoru za kampanjo zimske pomoči, kjer mu je dal na razpolago najčastnejši sedež.

Mržnja med armado in stranko
Diplomat pravi, da postaja že dolgo se kuhajoča mržnja med nacistično stranko in nemško armado vedno hujska in da ne more Hitler v tem pogledu ničesar storiti. Ta mržnja utegne izbruhniti v eksploziji, čim dožive Nemci svoj prvi poraz, za kateri slučaj vlada v Berlinu mnenje, da bi bil edini izhod vojaška diktatura.

Za rusko vojno pomoč
Dne 22. novembra priredi Slovenska sekcija za rusko vojno pomoč prireditve v Slov. nar. domu, da se čim več pripomore ruskim borecem, ki bi jejo boj za osvoboditev človečanstva iz okov nacizma. Oni, ki so pripravljeni sodelovati pri tej prireditvi, so prošni, da se udeležijo seje odbora, ki se vrši v sredo, 28. oktobra, v Slov. nar. domu na St. Clair Ave., ob 7.30 uri zvečer v sobi št. 3, staro poslopje.

Izgubljeni čevlji
V sredo popoldne je bil izgubljen zavoj, v katerem so se nahajali ženski čevlji, ki so bili skoraj novi. Če jih je kdo slučajno našel, je prošni, da jih pusti v uradu tega lista ali v Kozanovi popravilnici čevljev.

Redna seja
Nocoj ob 7.30 uri se vrši redna mesečna seja društva "Zavedni sosedje" št. 158 S. N. P. J. v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Članstvo je vabljeno, da se polnoštevilno udeležijo.

Sneg prihaja
Vremenski prerok obeta za danes še bolj mrzlo vreme v Clevelandu in možno naletavanje snega.

MRZLA VEST ADOLFU
CHICAGO, 22. oktobra. — "Chicago Daily Times" je objavil danes na svoji prvi strani sledeče:

Yoo-hoo Adolf!
(Berlinsko časopisje je naprošeno, naj ponatisne).

Zum Teufel noch einmal! Es schneit schon wieder an der Russischen Front!

Prevod: Hudiča vendar! Na ruski fronti že zopet sneži!

BROWDER BO GOVORIL
Jutri večer, v soboto, 24. oktobra, bo v glasbeni dvorani mestnega avditorija velik javen shod, na katerem bo govoril Earl Browder, glavni tajnik komunistične stranke v Ameriki.

Browder bo analiziral neobhodno potrebo otvoritve druge fronte ter obrazložil tudi svoje nazore, zakaj doslej še ni te fronte. Browder pravi, da stori sicer predsednik Roosevelt v tem pravcu vse, kar mu je mogoče, "toda strup defetizma prodira globoko in grozi paralizirati politiko naše vlade v Washingtonu." On dolži gotove močne sile v državnem departmentu, ki so odgovorne za ta strup.

Predmet Browderjevega govora v Clevelandu bo: "Zmaga — in kaj potem?"

SMRT PSA-LETALCA
LONDON, 22. oktobra. — Psiček Sandy, ki je bil veteran 16 letov z angleškimi bombniki nad Nemčijo, je ubit. Postal je žrtev nemške krogle. Pes Sandy je bil "mascot" poljske posadke nekega angleškega bombnika, s katero je že 16-krat poletel nad Nemčijo ter se vedno srečno vrnil. Pri zadnjem poletu pa ga je zadel krogla strojnice nekega nemškega letalca. Letalci so svojega zvestega štirinožnega prijatelja in spremljevalca pripeljali varno nazaj v Anglijo, kjer so ga v bližini letališča pokopali z vojaškimi častmi.

Kalanova trgovina odprta
V ponedeljek večer je Mr. Joseph Kalan, ki vodi trgovino z železino v Slovenskem narodnem domu, na vogalu Addison Rd. in St. Clair Ave., padel v trgovini ter dobil poškodbe na nogi. Radi tega je bila trgovina za par dni zaprta, toda sedaj je zopet odprta in jo bo začasno vodil Mr. Fr. Oglar. Mr. Kalanu želimo, da bi se čim preje popolnoma opzdravil!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES (GENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
 For One Year — (Za celo leto) \$6.50
 For Half Year — (Za pol leta) 3.50
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
 For One Year — (Za celo leto) \$7.50
 For Half Year — (Za pol leta) 4.00
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
 For One Year — (Za celo leto) \$8.00
 For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

ZDAJ SE PRIČENJA BITKA ZA EVROPO

Iz zadnjih poročil je razvidno, da so pričeli nacisti novo kampanjo v sredozemskih deželah. Ta poročila naznanjajo, da je bil Mussolini poklican na odgovor, da pojasni, zakaj je morala italijanska ljudstva tako nevarno padla, kakor je ugotovil Himmler tekem svojega zadnjega inspekcijskega potovanja po Italiji, in da nameravajo Nemci vzeti pod svojo kontrolo pristaniški mestí Trst in Reko. Dalje tá poročila namigujejo, da bo francoski kvizling Laval "odžagan," ker mu ni uspelo dobiti delavcev, ki jih zahteva Nemčija od Francije, in da je bila dana gestapovskim agentom francoska državljanska pravica v nezasedeni Franciji, da bodo laglje "pomagali" pri nabiranju delavcev za Nemčijo.

Najmanjšega dvoma ni, da se dogajajo izgrede tako v Italiji kakor v Franciji. Hitler je razjarjen tako nad oblastmi v Vichyju kakor v Rimu, ker nimajo ne ene ne druge dovolj moči, da bi zatrle antinemiški sentiment v teh deželah.

Prvi učinek teh novic in govoric je, da se posveti pozornost Hitlerjevi zapadni fronti. Javne demonstracije revolte v Franciji, simptomi nemirom v Italiji, omahovanja Španije itd., vse to dokazuje, da so Nemci dospeli do konca svoje letošnje ofenzive v Rusiji ter da se bodo pričeli poslej ukvarjati s strategijo obrambe.

V Monakovem je dne 18. oktobra dr. Goebbels ponovil še enkrat vse to, kar je povedal že firer v svojem govoru ob otvoritvi kampanje za zimsko pomoč. Zadnje dni ubirajo nacisti voditelji strune, češ, "da je čas sedaj v našem taboru." Oni so naznanili tako svetu kakor nemškemu ljudstvu, da bodo zdaj prepustili vodstvo velikih ofenziv sovražniku, dočim se bo Nemčija z okupirano Evropo vred zaprla v trdnjavo, ki bo dovolj močna in z vsem preskrbljena, da bo lahko kljubovala vsaki oblegi zaveznikov.

Jasno je, da Nemci ne morejo držati preko zime svojih ert tam, kjer so sedaj. Če bi bili Nemci dosegli letošnje leto na vzhodni fronti svoje cilje, bi bili končali vojno z vse uničujočo ofenzivo proti Angliji in Ameriki, preden bi bile naše sile za to dovolj pripravljene in močne. Toda, ker se jim ni posrečilo, strmoglaviti Stalina in uničiti sovjetske armade, so se morali odločiti za defenzivo. Oni dalje vedo, da utegne na zapadu vsak trepatek udariti močna zavezniška armada, zato so se odločili, da bodo poizkusili krčevito držati to, kar imajo. Popolnoma logično je, da zdaj zapro vse svoje razpoložljive sile v hermetično zaprto Evropo, nato pa koncentrirajo svoja prizadevanja na izvedbo produktivne sile, da jim bo mogoče prehranjevati in oskrbovati ogromno garnizijo, da se bo mogla slednja uspešno upreti vsakemu poizkusu, da se jo vrže.

To je sicer logika, ampak je logika norčev. Ta logika namreč ne jemlje v poštev najsilnejšega elementa celotne izgradnje, ki je zapopaden v tem, da tvorijo ječarji samo neznatno manjšino v ogromni jetnišnici, katero nameravajo organizirati, ter da je ogromna večina njihovih jetnikov v zaroti s sovražniki, ki stoje pred vrati te jetnišnice. Če bi bila Evropa tudi na znotraj združena in povezana, tedaj bi oblegovanci zaman razbijali po njenih durih, toda nemška garnizija je oblegana tudi v notranjosti, zato bo nemška obrambna strategija tem nevarnejša in težavnejša.

Bitka za Evropo se pravkar začena. Nacisti hazardni igralci polagajo sedaj — kakor dr. Goebbels sam odkrito priznava — na svojo zadnjo karto svojo najkolsalnejšo kampanjo, ki so jo še kdaj tvegali. Med vzhodnim in zapadnim obrambnim zidom nameravajo zdaj s silo organizirati Evropo. Zdaj nameravajo storiti v ogromnem obsegu to, kar so izvajali doslej v majhnem obsegu. To dejstvo tudi pojasnjuje nov val odpora v Danski, Norveški in Franciji.

V Italiji je zavladal nemiren duh deloma tudi zaradi politične ofenzive Zedinjenih držav. Fašistični voditelji so zmešani in nervozni po vesteh, ki naznanjajo, da se Italijancov v Ameriki ne bo več smatralo za sovražne

tujce. Vsa Evropa, z Italijo in Španijo, Francijo in Skandinavijo, da molčimo o Jugoslaviji, češkoslovaški in Poljski, vre in bo kmalu prekipela v revolto.

Ob takem položaju ni čudno, če so nacisti veljaki nervozni in če jih po nočeh brez spanca glava boli.

UREDNIKOVA POŠTA

O nedeljski predstavi

Cleveland, Ohio. — Kakor je bilo poročano v našem časopisu, bo v nedeljo odkrit novi zastor "Slovenija", na odru Narodnega doma na St. Clair Ave. Ob tej priliki bo dramsko društvo "Ivan Cankar" igralo Krasno dramo "Norec".

Kako lepa je ta drama in kako izborno jo igrajo Cankarjevi igralci, se vidi iz tega članka, ki ga je napisal lansko leto Tone Šubel, naš poznani pevec:

"Cleveland, O. V nedeljo 14. septembra, za časa konvencije Slovenske narodne podporne jednote, je uprizorilo dramatično društvo Ivan Cankar iz Clevelanda pretresljivo dramo "Norec" v Slovenskem domu, Pittsburgh, Pa. Dramo je spisal Fedor Gradišnik.

Slišal sem že mnogo pohvale o igralcih omenjenega društva, toda nikdar mi ni bila dana prilika prisostvovati kakih njihovih prireditvi. Zato sem bil vesel, ko sem slišal, da bodo nastopili v Pittsburghu in odpravil sem se tja.

Drama "Norec" vsebuje tri dejanja in slika tragedijo bogatega trgovca in posestnika Antona Dobravca. Imel je lepo ženo in dva otroka, sina Leona in hčerko Emo. Ana je imela v svojih mladih letih ljubavno razmerje z zdravnikom Kozino. Ko ji je bilo komaj 16 let, je postala noseča. Da se je bil doktor Kozina iznebil, jo je oženil s svojim prijateljem Dobravcem. V zakonu se je kmalu rodil sin Leon in za tem hčerka Ema, ki se je razvila v lepo dekle. Ana se je vedno bala, da ne bi prišla sramota na dan in možu je vtepla v glavo, da je sin Leon bolan in sicer na možganih. Otrok je rasel, toda vsi so ga imeli za blaznega.

Ker je postajalo družinsko življenje vedno bolj neznosno, so se hoteli Leona iznebiti in ga poslati v bližnjo. Zato je naprosil Dobravec doktorja Kozino, naj bi preiskal Leonovo stanje in ga odposlal v kak zavod. Leon ni maral zdravnikov, ker se je čutil zdravega. In ko sliši, da prihaja doktor Kozina, se skrrije v sobi za špansko steno. Kozina, ki mu je uživanje življenja glavni smoter, se tako seznanji z Dobravčev hčerko Emo in se v njo zaljubi. Mati to uvidi in želi privatnega pogovora z zdravnikom. Prosi ga, naj nikar ne uniči sreče njene hčerke, kakor je uničil njeno. Očita mu, kako je varal svojega prijatelja, sedaj njenega moža. Leon vse sliši, pridivja izza španske stene in jima v groznih besedah očita mladostne grehe, ki so sedaj njegova nesreča.

V Eminem srcu se užge ljubezen do doktorja Kozine in kmalu se zoročita. Dobravec z veseljem privoli k zaroki, mati se trpeče upira. Sedaj Leon še bolj zbesni. Pove jim, da se njegova sestra pač ne more poročiti z njegovim očetom.

Dobravec in Ema se ne brigata za njegove besede, ker mislita, da je nor, mati si ne upa povedati resnice in zbolí. Kozina demonično izrablja situacijo in uživa ljubezen Eme. Edina oseba, ki Leona razume, je Selanova Jela, katera vedno trdi, da je Leon popolnoma normalen.

Tudi med njima se vname prisrčna ljubezen. Jela brani Leona pred starši in Emo, zato ji prepovedo vstop v njihovo hi-

šo. Radi tega Leon še bolj trpi in ne more več prenašati groznega položaja. Zadavi doktorja in hišo zažge.

To bi bila na kratko vsebina drame "Norec". Igra je globoko psihološkega značaja. Vse vloge so jako težke in zahtevajo dobrih igralcev. In te dobre igralce društvo Ivan Cankar ima.

Vlogo Dobravca je igral Anton Eppich z velikim razumevanjem in globokim čustvom. Ves čas je predstavljal dobrodušnega trgovca in skrbnega družinskega očeta naravno in čustveno.

Bertha Eršte, njegova žena Ana, se je poglabila v svojo vlogo do skrajnosti. Bila je izvrstna v razburljivih scenah in notranji nemir je znala imenitno prikrivati pred domačimi. Gledealec je začutil ta notranji nemir. Podčrtavala in stopnjevala je vlogo tako, da si verjel njeni bolezní in zadnjem dejanju.

Hčerka Ema je bila mlada, talentirana Anica Cebulj, ki ima mnogo igralskih sposobnosti. Vzivi se v vlogo takoj, ko stopi na oder in najnavadnejši dialog je zanimiv. Kadar na primer izgovori navadno besedo in isto ponovi, jo varira tako, da ni nikdar dvakrat enaka. Ima mnogo čustva, ki pride preko oderskih desk v dušo gledalca. Njeno prijateljico Jelo je podala Olga Marr.

Olga je izborna igralka. Nič ne pretirava, nič se ne zaganja. Malo gest, toda tiste, ki so, so na mestu. Notranje preživlja svojo vlogo in tudi kadar poslušša soigralca, živi v vlogi. Cuti-jo se je kako je trpela z Leonom, energično ga je branila in razočarana nad vsemi domačimi je odšla z grozo v srcu.

Leon je bil Milan Medvešek. Igral je, kot da je vloga nalašč zanj napisana. Glas se mu je dvigal, padal, drhtel in različna diktetja je povečala uspeh. Njegove besede so ti šle do mozga in kosti, da se je človek stresel. Izborna kreacija.

In Rudolph Vidmar! Podal je ciničnega doktorja Kozino s prav demonično flegmatičnostjo. Imel je izborno masko in izvrsten nastop. Nič ga ni spravilo iz ravnotežja. Porogljivo in sarkastično se je smejal izbruhom norea Leona in na kratko presekale besedo, kadar je bilo to na mestu. V ljubezenskih scenah je pokazal strast človeka, ki mu je ljubezen samo fizično uživanje. Mirne kretnje, prežete z notranjo energijo, so villé njegovemu igranju krepki obris značaja, ki ga je predstavljal. Težka vloga, ampak umetniško podana.

Frances Tavčar je bila služkinja. Vloga je sicer majhna, toda podala jo je naravno in v okvirju izvrstnega ansambla.

Režijo je vodil Joseph Skuk. Videlo se je, da je dovil igralcem svojsko ustvarjanje in to je povečalo uspeh drame. Znal pa je kljub individualnemu ustvarjanju obdržati harmonično celoto in zato zasluži vse priznanje.

Rad bi še natančneje opisal posamezne igralce, toda preveč bi vzelo prostora. Cankarjevi igralci so tako umetniško rešili svoje vloge, da bi delali čast vsakemu odru. S to igro bi šli prav lahko na oder dramskega gledališča v Ljubljani in postavi-

li bi se. Igrali so naravnost sijajno. Igralec na odru mora pretiravati le v toliko, da se zdi publiki, kot da se odersko življenje naravnó razvija pred nami. Kdor to zadene, je umetnik. In to so zadelí Cankarjevi igralci v drami "Norec."

Slovenci v Clevelandu! Lahko ste ponosni, da imate med seboj tako imenitno grupo igralcev, kot so pri dramatičnem društvu Ivan Cankar. Posečajte njihove predstave, da jim s tem na novo vlivate poguma za nadaljnje ustvarjanje. To je vaše! Upoštevajte trud teh ljudi, ki žrtvujejo mnogo večerov, da vam pripravijo duševnega užitka prve vrste in da vas dvigajo iz vsakdanjosti. V vseh letih moga bivanja v Ameriki še nisem videl tako sijajno igrano slovensko dramo, kot je bila ta prestava.

In vi igralci, ki govorite slovensko besedo tako lepo: Če bi vi tako igrali v Ljubljani in bi publika vedela, da je večina vas rojena v Ameriki, bi vam dala dvojno čast. To sem imel v srcu, ko sem zasledoval vaše ustvarjanje na odru in sem vas dvojno občudoval. Slovenci, čuvajmo tako visoko kulturno stojanje organizacijo, kot je dramatično društvo "Ivan Cankar".

Na koncu naj omenimo, da bo vloga "Jele" v nedeljo igrala Miss Florence Unetič, vlogo "Dobravca" pa Max Tračev.

Na veliko vdeležbo vas vljudo vabi

Prosvetni odsek S. N. D.

Društvo Carniola Tent 1288 The Maccabees

Cleveland, Ohio. — Gori imenovano društvo, v katerem je včlanjenih približno 500 Slovencev, priredi v soboto zvečer, dne 24. oktobra svojo letno veselico, to je ob priliki 30 letnice svojega obstanka. Veselica se vrši v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

Vljudo se vabi cenjeno občinstvo od blizu in iz okolice, zlasti pa društveno članstvo naj ne bi izostalo. Naše držstvo je od ustanovitve pa do sedaj vedno rado podpiralo vse narodne in kulturne ustanove ter druge dobrodelne institucije, ki so za v korist človečanstva.

Vsled tega si društvo dovoljuje povabiti naše cenjeno občinstvo kot tudi članstvo Carniola Hive, Collinwood Hive in iz West Park Tenta.

Društveni veselični odbor se trudi za to veselico in bo pripravil vse najboljše za zabavo, okrepčila in prigrižek.

Za ples bo igrala John Pecon orkestra. Vstopnina je le 40 centov.

Torej na svidenje v soboto zvečer v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.!

Veselični odbor.

Gospodarski položaj v Srbiji

Cene žitnih proizvodov nove žetve so naslednje: 100 kg pšenice pri kmetu — 400 dinarjev. Kdor bo izvedel dobavo v teku avgusta ali septembra, bo dobil premijo 100 dinarjev. Za dobavo v teku oktobra ali novembra je ta nagrada znižana na 50 dinarjev. Za oves, ječmen in rž so določene iste cene.

Moko bodo plačevali pri kmetu po kakovosti: od 615 do 645 dinarjev za 100 kg, a v trgovini jo bodo prodajali na drobno po 7,25 dinarjev kg. Kruh iz mešane moke — tretjina pšenične moke in dve tretjini koruzne moke — bo prodajan po 6,50 dinarjev kg.

Druge vesti o gospodarskem stanju v Jugoslaviji

Položaj na Hrvaškem
 List Muenchener Nachrichten poroča: Na Hrvaškem se vrši pobiranje žetve pod zaščito najstrožjih ukrepov. Vsa žetev je monopolizirana in izvedena pod strogim nadzorstvom.

Mlatenje smejo izvajati samo oni, ki imajo posebno strokovno pooblastilo za to delo. Dovoljenje dobe samo oni, ki prispejejo, da bodo ovadili vsak poskus skriti tudi najmanjšo množino žita.

Tagespost poroča o draginji na Hrvaškem in priznava, da na Hrvaškem racioniranje živil uspešno posluje edino le v Zagrebu samem. V začetku Hrvaška ni razpolagala s primernim in izvežbanim upravnim uradnistvom, da bi mogla biti kos svojim nalogam. Hrvaško ozemlje pa je razven tega tudi silno trpelo zaradi vojaških operacij. Uporniške tolpe so motile delo, a vrhu vsega tega je morala Hrvaška oddati še precejšen del svojega pridelka zaveznikom. Tujec, ki se pritožuje nad draginjo na Hrvaškem, naj pomisli tudi na to, da je uvoz težko izvedljiv, kar povečuje pomanjkanje marsikaterih predmetov domače potrebe.

Neues Wiener Tagblatt poroča tudi o izredno ostrih ukrepih, uvedenih na Hrvaškem pri pobiranju žetve in proti kopičenju živil, ter nezakonitem prekupčevanju.

Uveden je državni monopol za vse vrste žita, krompir in oljnata semena. Kmetom odvzamejo vse, kar presega njihovo osebno potrebo. Količine so bile določene še v mesecu juniju in zapisane v posebno "glavno knjigo," tako da vsak kmet v naprej ve, katere količine žita bo moral oddati. Mlatilnice so pod državnim nadzorstvom. Lastnik jih sme uporabljati le ako priseže, da bo skrbel za "pošteno" mlatenje. Tudi mlinci so pod državnim nadzorstvom in poslujejo po strogih predpisih, ki veljajo za vse poljske pridelke.

Žitni pridelki so plačani posestnikom po isti ceni, kakor lani; priboljšek dobe oni, ki žito najhitreje oddajo — uvedena je premija za brzo dobavo. Cena pšenice na Hrvaškem je višja nego na Bolgarskem, v Srbiji, na Madžarskem ali v Sloveniji, nižja pa nego v Rumuniji ali Grčiji.

Izvedenci cenijo, da bo žetev na Hrvaškem morda prehranila domače prebivalstvo, toda le, ako bo pridelki turšičice zadosten.

Tobaka so nasadili letos na Hrvaškem manj nego lani. Iz Dalmacije in Hercegovine poročajo, da so kmetje povsod sejali žito in sodili krompir namesto tobaka. Južno sadje — kakor smokve, pomaranče, limone in mandarine — pa je mnogo trpelo od slane v pretekli pomladi.

Iz Jugoslavije

Zadnje čase so Nemci v delu Slovenije, ki jo imajo zasedeno, izvedli enega izmed svojih najbolj zločinskih činov. Začeli so klicati na nabore slovenske fantne in može, da bodo služili kot vojaki v četah svojih zatiralcev. Pri tem so tako nesramni, da jim dopovedujejo, da so Slovenci nemške krvi in da so vsled tega dolžni služiti Hitlerju. Zdi se, da so morale biti nemške izgube na ruski fronti strahotne, pa hočejo vsled tega izpolniti svoje vrste s slovenskimi sužnjí.

Sila jugoslovanskega odpora

Libera Stampa - Lugano je pred kratkim objavila nek z naslovom "Kaj se govori na Hrvaškem?"

"Odkar so Nemci vkorakovali na Hrvaško, so v Beogradu in zlomili fronto ga odpora, odkar se je vodja Pavelić (o katerem mnogo govorilo ob priliki ra kralja Aleksandra I. in coskega ministra Barthou) stanil v Zagrebu, je bilo na prvi pogled, kakor da na v teh krajih zares koo Svečanosti, katere smo tedenskih kinematografov ročilih, so nam dajale vtis, v teh burnih krajih ob ski obali zavladal popo "Mesečni seznam izjuganske vojske pa zdaj razjuga, da število mrtvih in na balkanskih bojiščih laške izgube na ruski kanski fronti.

"Istočasno prihajajo atentatih o neštevilnih bah na smrt. "Vidimo torej, da se po dveh letih zasedbe srečilo, da napravi mir bogastvo in vzpostavi — obljubljeni raj.

"Dobili smo časopise greba, "Hrvaški Narod" ma Hrvaška, v katerih članek z naslovom — Hrvaška — v katerem so naslednje: "Res je primanjkuje stare tradicije, a res je tudi, da so preteklosti, nad katerimi zdaj zavladal zgodovinski litični razvoj Evrope. Ako otežkuje odnošje ma deželama, je treba da kri italijanskih vojak nadomestuje staro prijateljstvo in tradicijo. To je italijanski prelita v Bosni, Hercegovini, Liku, povsod, kjer so četnikom in komunistom vražnikom svobode in Hrvaške!"

Tako včasih tudi skopi bels-ovo cenzuro zdravnopisopisju.

VEGETARIJANEC LJUBEZNI

V Londonu so imeli te roko, ki je zbudila velika zornost.

Poročil se je 33-letni ric Doudney s Patricijo sovo, hčerjo ustanovitelja vegetarijancev.

Lepa Patricija je dosti bijala vse snubače, češ, hoče kot načelna vegetarijanci poročiti samo z vegetarijanci. Doudney je spadal med te ki upravljajo svoj čas v donskih nočnih lokalih.

Vedno je veljal za ga učenca, ki mu je bila miza nad vse užitek sveta.

Tako ga je Patricija odbila, ko jo je zasnuil. je Doudney prisegel, da sprejme njegovo snubitev.

Nato je pristala in mesožerni kiper postal njen rastlinojed.

"We cannot have all we want if our soldiers and sailors have all they need."
 — Franklin D. Roosevelt

Parizjav londonskega radia o Jugoslaviji

LONDON, 19. oktobra (Radio prejemna služba) — Vsi zločinci, ki so zakrivali v tej vojni nemore in druga hudodelstva, bodo kaznovani kakor zaslužijo. Popisi in sezname oseb, ki bodo kaznovane, se že delajo. Poleg nemških sovražnikov našega naroda, bodo kaznovani tudi vsi naši domači izrodki in izdajalci. Zmaganje in sodelovanje pri kazni zasluži isto kazno.

V preteklem letu so se navali Nemci na Jugoslavijo in jo preplavili kakor mravlje. Jugoslavija se jim je zdela nekakšna obljubljena zemlja. Toda — kar naenkrat so se začeli, da se nahajajo v nevarnih krajih. Izenada je Hitler ukazal 30.000 švabom, da se izsele v Bosno, Hercegovino in Slavonijo, ker jim ne more več jameti za življenje.

V preteklem letu je Hitler rekel Jugoslavijo na majhne koščke, zdaj pa nam naenkrat obljublja načrte za neko veliko politično federacijo, v katero bi vnesli nove marionetne države, ki jih zdaj snuje. Hotel bi prebrati število svojih igračk v Evropi, da mu bodo mogle priti v roke večje koristi. Lani je Nemčija snovala svoje načrte tam nekje okoli Indijanskega Ganges-a, zdaj pa jim bo naenkrat zadostovala meja Savi — a tudi to si bodo morali najprej zagotoviti.

Slavni možje brez denarja

Znano je, da so bili ljudje, ki ustvarili velike duhovne vrednote pogosto zelo slabo podkovani v praktične življenju, da so poznali gospodarskih navedin, da niso bili sposobni se za obstanek. Tudi največji umetniki so ustvarili svoja dela v obupnih finančnih razmerah. Naj so bili pisatelji, slikarji, ali skladatelji, vsi so imeli skupnega sorodnika: nered v financah. Navadno je povzročilo njihovo finančno težavo nerazumevanje časa in pogosto se je zgodilo, da so morali slikarji, ki so ustvarili dela po njihovi smrti, prodajati zlatom, prodajati svoje delo za mal denar, da so lahko lahko preživeli.

Vsekar je bila pa kriva tudi njihova nemiselnost. Beethoven, najponosnejši med romantičnimi, in Schubert, ki je sinalske bogate melodije kar iz njega, sta živela in umrla kot siromašna. Še sta poznala vrednost in vrednost denarja, toda njuna donarstva revščina je jasno pokazala, kako minljive so posvetne vrednote v primeri z nadnaravnimi vrednotami duha. Beethoven in Schubert sta se s pisanimi prošnjami obrnili na svetnika in ministra. Nikoli ni bilo pojasnjeno, da li je usoda ali pa mišljenje, potegnil križ čez rane obeh prosilcev. Ko je pri Beethovenovo pismo v Weimarju ležal 74-letni bolni Goethe, javni zbirko zagotoviti iz svoje "Velike maše" in zanj pismo na Goetheja naslovljeno z naslednjimi besedami:

Junakovo dete

Dete v zibelki je Paulette Cool, hčerka kapitana Paula Cool-a, tovariša ameriškega letalskega junaka Colina Kelly-ja.

vega pisma sploh niso odprli. Pa tudi Goethe je poznal demarne stiske, seveda na svoj način. Po svetovnem uspehu "Wertherja" je napisal Sophiji von Laroche: "S svojim pisateljevanjem si nisem zabelil niti še juhe in tega najbrže tudi v bodoče ne bom storil."

Ko je bil star 67 let, je prosil, naj se mu podvoji ministrska plača. Iz tega je razvidno, da mu dohodki od pisateljevanja niso zadostovali za kritje precej velikih izdatkov. Goethe je namreč živel dokaj razsipno. Zanimivo je, kako je utemeljil po 40 letih službe svojo prošnjo. Po Herderjevi, Schillerjevi in Wielandovi smrti se je baje obrnila cela tropa prosilcev.

"... tako da pri nobenem delu nimam miru in da moram žrtvovati mnogo časa ne samo za odgovore, temveč tudi za prijateljske odklonitve. V takih razmerah se po pravici smatram za javno osebo in nihče mi ne more zameriti, da prosim za priboljšek v skromni meri, ki bi mi ga mogla nuditi država." Prošnja za povišanje plače obsega 7 tiskanih strani in doseglja je popoln uspeh.

Od tistega dne do svoje smrti je dobival Goethe dvojno plačo, za takratne razmere izredno visok znesek 3000 dolarjev letno. Weimarski glavni knjižničar Riemer je napisal o Goetheju: Če bi bil hotel Goethe ugoditi vsem prošncem od študentov do takih, ki so prosili za subskripcijo v znesku več tisoč cekinov, bi moral biti mnogo premožnejši, nego je bil. Iz tega si lahko vsaj deloma razlagamo, zakaj Beethoven ni dobil odgovora na svoja pisma in zakaj je bilo Schubertovo pismo odloženo, ne da bi ga bil Goethe odprl.

Res je da Goethe nikoli ni poznal pravega pomanjkanja ali resnične bede. Edino to je bil vzrok, da ga je resnična denarna stiska bolj odbijala nego vzbujala v njem sočutje. Nikakor pa Goethe ni živel brez denarne stiske. Kdo ve, kako bi bilo z drugim delom "Fapsta" da ni dovolil weimarski vojvoda svojemu ministru dvojne plače. Francoski pesniki in pisatelji so sploh znani po svoji zapravljenosti. Med njimi je pomanjkanje denarja mnogo večje, nego pomanjkanje novih idej.

HOW ARE YOU SERVING AMERICA?

- ★ Conserving food and clothing?
- ★ Salvaging scarce materials?
- ★ Buying War Savings Stamps and Bonds?
- ★ Refusing to spread rumors?
- ★ Sharing your car with neighbors?

U. S. CITIZENS' SERVICE CORPS
ASK YOUR LOCAL DEFENSE COUNCIL

dej. Brez zastavljalnic bi se francosko literaturo težko mislilo. Marsikateri francoski pisatelj in skladatelj je zaslužil mnogo denarja, še več ga je pa vsak zapravil. Resnični honorarji so bili znatni pri Dumasu očetu, Eugenu Sue in Balzacu so znašali honorarji od vrstiče do 100,000 frankov, toda tem ljubiteljem življenja to ni zadostovalo. Zlasti stari Dumas je bil naravnost genijalen zapraviljivec, ki iz dolgov in predujmov sploh ni prišel. Naj so se gledališki ravnatelji in založniki še tako zaklinjali, Dumas je znal izvesti od njih vedno nove predujme. Včasih je segel celo po izsiljevanju, jasno in odločno je izjavil, da ne bo izvršil romana, če ne dobi novega predujma. Po njegovih delih so ljudje tako radi segali, da mu seveda ni bilo mogoče odrediti predujma.

Chateaubriand je zvedel za to početje in ker je bil marljiv Dumasov učenec, je znal kmalu tako spretno izvabljeti od gledaliških ravnateljev in založnikov predujma, da je njegova virtuoznost na tem polju kmalu zaslovela med francoskimi literati.

Chateaubriand ni bil samo velik politik in pesnik, temveč tudi vnet ljubitelj lepih žensk. Pisal je tudi anonimne novinarske romane v nadaljevanjih, samo da je zaslužil denar za svoje ljubavne pustolovščine.

V Parizu se je seznanil z italijansko plesalko Ubaldo in se takoj zaljubil v njo. To je pomenilo seveda večje stroške. Toda založnik mu je bil dal že toliko predujmov, da se je zaklel da mu ne da niti beliča več. Ko se je Chateaubriand prepričal, da so vse prošnje zaman, je stopil pred založnika z naslednjim ultimatom.

Roman je bil zasnovan na 120 nadaljevanjih, toda takoj ga moram končati, ker potrebujem denar in zato hočem prevzeti drugo delo. Roman bom kratko malo pri 56. nadaljevanju prekinil. Jutri pride pri romanu do nepričakanega dvoboja in moj junak pri tem izgubi življenje.

Založnik se je podvil in odgovoril: "Pustite junaka pri življenju — prilagam ček na tisoč francoskih kov." —

Seržant York št. 2

Seržant Alvin York je v prvi svetovni vojni zajel 132 Nemcev, seržant Keith Elliot iz Nove Zelandije pa je v bližini Rujev-sata v Egiptu lasnoročno zajel 130 Nemcev. Pri tem junaškem činu je bil trikrat ranjen.

POPRAVLJANJE UR
Vse delo je jamčeno 48-urna posluga
Popolna zaloga kovinastih in drugih zapeljivih za ure.
SHRIVER'S—60 Old Arcade
CH. 2135—pod Euclid stopnicami

Mali oglasi

V slovenski naselbini
blizu Memorial šole, hiša za dve družini, s 10 sobami, se prodaja. Vse v najboljšem stanju. Zgoraj prazno, fer se lahko selite v stanovanje. \$1,500 takoj, drugo na mesečna odplačila.
Za vsa pojasnila se obrnite na

Ed Kovač
960 E. 185 St.

SEDAJ V TEKU
najnovejša slika sovjetske drame o gerilih in Ukrajine
"GUERRILLA BRIGADE"
Civilisti, moški, ženske in otroci sabotirajo sovražnika
PENN SQUARE gledišče
EUCLID IN E. 55 ST.
v soboto in nedeljo od 2. ure naprej
tekem tedna od 6.45 zvečer

Mali oglasi

Boring Mill delavci
Izkušeni na velikih "horizontal" in "vertical" strojih

Operatorji velikih strugalnikov
Slab-Miller delavci
Flat scrapers
Bench Assemblers
NA STROJNEM ORODJU
Hooker-on

Plača na uro, "overtime" polno se mora predložiti dokaz ameriškega državljanstva; če ste uposteni pri obrambnem delu, se ne priglasite.

Wellman Engineering
7000 CENTRAL

Fantje in možje!

V naši trgovini dobite vedno najboljše spodnje perilo, srajce, ravate, klobuke in druge stvari. *Izdelujemo obleko po meri.*
JOHN MOČNIK
772 East 185th St.

ZAVAROVALNINO

za hiše, pohoštvo in avtomobile vam preskrbi
MIHALJEVIČ BROS.
6424 St. Clair Ave.
Zavarovalnina na pohoštvo za vsoto \$1000 vas stane le \$5.00 za tri leta.

Prijatelj's Lekarna

St. Clair Ave. vogal E. 68 St.
Prescription specialists
Zastonj pripeljemo na dom
ENDicott 4212

Naprodaj

je peč na premog, srednje velikosti in v dobrem stanju. — Vpraša se na 5385 St. Clair Avenue.

Strežnica

(waitress) dobi delo za tri ali štiri večere v tednu. Zglasiti se je na 747 East 185 St.

Slovenska družina

išče stanovanje s 7 ali 8 sobami; že odrasli otroci. — Kdor ima za oddati, naj sporoči na 970 Addison Rd., ali pokliče EXpress 1262.

Išče se

izkušeno prodajalko za modno trgovino. Stalno delo in dobra plača. — Vpraša se na 8315 Superior Ave., GA. 2021.

Zavarovalnino

proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd. preskrbi
Janko N. Rogelj
6208 Schade Ave.
Pokličite: **ENDicott 0718**

ITCH CHECKED

For quick relief from itching caused by eczema, athlete's foot, scabies, pimples and other itching conditions, use pure, cooling, medicated, liquid **D. D. D. PRESCRIPTION**. A doctor's formula. Greasy and stinging. Soothes, comforts and quickly calms intense itching. 35c trial bottle proved it, or money back. Don't suffer. Ask your druggist today for **D. D. D. PRESCRIPTION**.

Acid Indigestion

Relieved in 5 minutes or double your money back
When excess stomach acid causes painful, burning, flatulence, heartburn, indigestion, dizziness, nausea, the fastest-acting medicine known for symptomatic relief—medicines like those in Bell's Acid Tablets. No laxative. Bell's Acid Tablets contain a little or double your money back on return of bottle.

Ustanovljeno 1908
ZAVAROVALNINO VSEH VRST VAM TOČNO PRESKRBI
Haffner Insurance Agency
6106 St. Clair Ave.

PRIJAZNO VABIMO ZNANCE IN PRIJATELJE na
SPRING CHICKEN DINNER
ki jo serviramo
JUTRI VEČER, v SOBOTO
od 8. ure naprej.
Postregli bomo s finimi mladimi piščanci in drugimi okrepčili.
SYLVIA CAFE
Mr. in Mrs. Mike Podboy
546 E. 152 St.

ZAVESE Tu si lahko izberete kakoršnekolikoli vrste zaves, katerih imamo v zalogi nad 300 različnih vzorcev.
ZA POPRAVILA NE RACUNAMO
Odprto ob večerih do 9. ure
Parkwood Home Furnishings
7110 St. Clair Ave. ENdicott 0511
Vprašajte za Jennie Hrovat

Save This Radio Schedule...
Monday, Oct. 26—WTAM, 7:30-7:45 p.m.
Monday, Oct. 26—WGAR, 6:05-6:10 p.m.
Monday, Oct. 26—WHK, 6:15-6:20 p.m.
Tuesday, Oct. 27—WGAR, 6:05-6:10 p.m.
Wednesday, Oct. 28—WTAM, 7:30-7:45 p.m.
Wednesday, Oct. 28—WGAR, 6:05-6:10 p.m.
Thursday, Oct. 29—WGAR, 6:05-6:10 p.m.
Mrs. Bolton

Re-elect FRANCES P. BOLTON
YOUR CONGRESSMAN

Slovenska moška zveza, št. 8
vas vabi na
PLES
V SOBOTO 24. OKTOBRA 1942
V SLOVENSLEM DRUŠTVENEM DOMU
20713 Recher Ave., Euclid, O.
SVIRAL BO LOUIS TREBAR ORKESTER
Fina okrepčila vsake vrste bodo preskrbljena.
VSTOPNINA 40 centov Pričetek ob 8. uri zvečer.

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

RE-NU AUTO BODY CO.
982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in popravljamo body in fenderje. — Welding!
J. POZNIK — M. ZELODEC
GLenville 3830

ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING
Towing, Parts, Batteries, Painting Body Fenders
6815—31 SUPERIOR AVE.
ENdicott 9361
Moderna slovenska popravilnica
PRODAJAMO TUDI NOVE WILLYS AVTOMOBILE IN TRUKE

CVETLIČARNE
Slovenska cvetličarna
Felercic Florists
15302 Waterloo Rd.
IVanhoe 0195

GASOLIN
MIKE POKLAR
E. 43 St. in St. Clair Ave.
ENdicott 9181
Gulf Refining Gas Station
Izvršujemo tudi prvovrstna popravila na avtomobilih.

STOPAR'S HI-SPEED SERVICE
905 East 185th St.
Mi imamo avto-rack; najnovejšo napravo za mazanje avtomobilov. Delo garantirano. Se priporočamo.

RAZNO
Pozor, hišni gospodarji!
Kadar potrebujete popravila pri vaših poslopih, pri strehi, žlebovih ali fornezih, zglasite se pri LEO LADIHA, 1336 E. 55 St., HE. 7740.

RESTAVRACIJE
White City Lunch
JOHN SUSTARSIC, lastnik
623 E. 140 St.
Fish Fry vsak petek večer in ob sobotah kokošja večerja. Godbn igra vsak petek in soboto večer.

E. 61st St. Garage
Frank Rich, lastnik.
Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

GOSTILNA
CARL'S CAFE
1301 E. 54 St., — EN. 8997
vogal Marquette-Hamilton Ave.
— FRIDAYS FISH FRY —
Music Fri. & Sat.
Mrs. Rose Frank in situ, lastnika
Izborna postrežba — prvovrstna jedila in fina pijača.

Frank Mihčič Cafe
7114 St. Clair Ave.
DOBRO PIVO, ŽGANJE IN PRIGRIZEK
ENdicott 9359
KO ZAZELITE KOZAREC
dobro pivo, vina ali žganja, obiščite
Louis Seme Cafe
6507 St. Clair Ave.,
Za privatne zabave pokličite EN. 9026
Odprto do 2:30 ure zjutraj

HECKER TAVERN
John Sustarsic in Frank Hribar
1194 E. 71 St.
Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek.
Odprto do 2:30 ure zjutraj.

J. SIMCIC in J. MARN
priporočata svoj
GAY INN
6933 St. Clair Ave.
Odprto do 2:30. — Mize za večje družbe
ENdicott 8811

MARIO'S CAFE
6220 St. Clair Ave.
ENdicott 9138
V vročem času se prileže kozarec dobre pive. — Pri nas dobite tudi žganje in vino ter dober prigrizek. Se priporočamo za naklonjenost.

RUDY BOŽEGLAV WINERY
6010 ST. CLAIR AVE.
Najfinejša vina, domačega izdelka, dobite na kozarec ali v večji količini za naš dom. Postrežemo tudi z okusnim prigrizkom.
Se priporočamo!

SLIKE IZ REVOLUCIJE

Poslovenil Anton Melik
Ruski spisal M. Arcibašev

"No no nič hudega, dragi moj!" je odvrnil Anisimov z bodrečim glasom. "Njemu je pač tudi strašno!" je pomislil in začutil, da postopa njemu samemu lažje zaradi tega. "Čuj-te, zapodite svojo lokomotivo med vagono: tako zgradimo progo..."

Ogromna, črna lokomotiva, podobna mogočnemu, živemu bitju, se je odtrgala od vlaka, zavozila nekoliko naprej in se nato zapodila s truščem in živžganjem pare v gručo vagonov, ki so se drobili z nedoločnim, upornim treskom in zvenketanjem, se postavila pokoncu, zazibala se in se zavalila z vso težo na stran. Ko je Anisimov gledal vse to, in ko je videl potem, kako se je na dveh tirih, vedno tako ravnih in prostih, dvigal visoka masa razvalin, zavita v oblake dima in pare, se mu je zdignilo v duši ponosno, trdo čuvstvo.

"Bomo videli, bomo videli," je rekel naglas, a se ni obračal posebej k nikomur. "Daleč pač ne bodo prišli!"

"Ali imate orožje?" je vprašal mašinst.

"Ne... In tudi streljati ne znam dobro," je odgovoril z nasmehom Anisimov. "Vi se borite zase, a jaz bom že našel svoj posel..."

"Da... in mi se bomo borili!" je odgovoril srdito mašinst.

"Gre gre!" so zakričali od daleč zmešani plašni glasovi in posamezni ljudje, ki so bili zlezli na streho kolodvora in na vodnjak, so se pričeli hitro spuščati na tla.

"Prosimi milosti..." je spregovoril tiho in zlobno nepoznan telegrafist zraven Anisimova in stekel k barikadam vlekoč za seboj puško za cev.

Množica se je zagnala naprej in nato nazaj in se hitro razporedila po barikadah. Vse je utihnilo tako naglo, da je postalo naravnost moreče tesno. Vsenaokrog je postalo vse prazno, in le posamezni ljudje so še hitro pribežali iz kolodvorskega poslopja.

V prozornem polmrazu, izza gozdiča se je tiho in previdno bližal mračen vlak brez luči. Bil je še daleč in se zdel majhen toda njegova oblika je bila ne-

naдна in nekako preteča, kakor da se plazi iz daljne sem dolg, previden in prekanjen gad.

"To so..." je rekel mašinst in sedel za kup premoga in drv. Čudna utrujajoča radovednost je obvladala Anisimova. Smehljal se je nedoločno nečemu, sam ni vedel čemu, in zlezel s težavo na spolsko stran prebrnjenega vagona; prijel se je za mrzle, okovane robove in se sklonil naprej.

Črni vlak se je počasi plazil sem čez polje, čim bliže, tem tiše. Včasih se je zdelo, in morda je bilo tudi res, da se je ustavil ter da preiskuje in tiplje progo, a potem je zopet lezel dalje. Na pistaji je vladala mrtvaška tišina, kakor da ni nikogar tam! a ko se je Anisimov ozrl nazaj, je opazil povsod, za vsako vrsto barikad, za drevesi, za vrtno ograjo, v oknih kolodvora in pod vagoni molčeče, sklonjene črne postave.

Vlak se je ustavil popolnoma in je čudno črnel po praznem polju. Tam je bilo ravno tako tiho in zdelo se je, da se vlak in postaja ogledujeta napeto, kakor dve zveri in da prežita drug na drugega. Mrak se je naglo goščeval.

Trenutki so šli, in v njih je bila težka negotovost večnosti. Že se je Anisimovu v glavi zganila nekako čudno-tesno, pošastno nelepa misel, da je vlak prazen in odvržen na sredo polja; ali isti čas so na obeh njegovih straneh zagomazeli majhni, komaj vidno se iz mraka odražajoči ljudje. Bilo jih je mnogo; delali so nekaj, širili se po snegu in vlekli nekaj s seboj, ali tiho je bilo vse kakor preje.

Zatem so se razprostrli dolgi temni pasovi, zganili se mahoma kakor val in se pričeli počasi približevati. Nekaj se je stesnilo v prsih dala Anisimova. Smeljal se je nedoločno nemotano, nejasno čuvstvo: nikoli v življenju še ni videl, da bi ljudje v velikih množicah, popolnoma pravilno in premissljeno vstopali v boj, v katerem je čakala mnoge smrti in trpljenja. Vojno si je mogel predstavljati samo zelo nejasno, izzivala je v njem neodložno zaupanje, kakor da pravzaprav v nji ni ničesar tako groznega, temveč jo

Vojaške vaje v džunglah

Na sliki vidimo ameriške vojake, ki se vadijo za bojevanje v džunglah.

Prihod japonskih ujetnikov v Dutch Harbor

Na gornji sliki vidimo ameriške mornarje, ki vodijo japonske ujetnike, kateri imajo zavezane oči, na določeno jim mesto v Dutch Harborju.

le povečujejo in si izmišljajo o nji grozne reči. Predstavljal si je pa vojno na ta način: prvič se mu je vedno zdelo, da se vrši tam nekje v popolnoma posebnih krajih, nekako že preje določenih zanjo in prav nič ne podobnih temu bivališču, v katerem žive iz dne v dan ljudje, a drugič si je predstavljal pod temi ljudmi, ki se bore na vojni, povsem posebne ljudi, ki sploh ne morejo tako ostro občutiti strahu in trpljenja, kakor ti delavci, uradniki, študentje, ženske in otroci tu okrog. Slednjič pa je Anisimov sam vedel, da vse to sploh ni tako. Toda tukaj na ti zapuščenih postaji, ki je bil sit do smrti, iz plotovi, vrtovi, črnimi pošastimi masami na mestu lokomotiv in vozov, z ogibi, zvoncei in tisoči znanih, vsakdanjih malenkosti, v navzočnosti množice ljudi, popolnoma tako preprostih in navadnih, kakor Anisimov sam, — zdaj se mu je zadel misel o boju, streljanju, krvi, ranjenih in ubitih tako zopna, očitno in grozno grda.

"Kaj za vraga!... Ali bode res tako?..." se mu je vrtele v glavi izgubljeno, nedomevajoče.

Temni pasovi pa so se približevali vedno boljbolj, razdelili se na posamezne ljudi; dalo se je razločiti, kako se trdovratno in hitro premikajo stotine nog, in po tem uporno umerjenem premikanju in po napetem molčanju množice potuhnivših se ljudi je čutil vsak, da se zgodi nekaj nerazumljivega, brezumnega in nesmiselnega, takoj, že ta trenutek. In pod tem čuv-

stvom je brezmočno zamiral razum.

Vojaki so prišli tik pred postajo. A tišina je ostala ravnotako zlovesča in napeta. In to je bilo tako neznošno grozopolno, da je vsakdo želel, samo jedno še: da bi se vendar že hitreje pričelo "tisto."

"Saj ne more biti... ničesar se ne zgodi..." je pomislil Anisimov, nagnil se k mašinstu, ki sam ni vedel zakaj se je bal govoriti glasno:

"Jaz mislim... ko bi stopili z njimi v pogajanje..."

Bledi, nabrekli obraz se je ozrl nanj od spodaj, kakor da ne razume ničesar. Anisimov se je za nekaj časa zazrl v njegove okrogle oči, ki so dobile nekakšen divji, plašni izraz, nato je premaknil pogled na neznanega človeka, ki je stal zraven njega; profil tega je bil krivonos, bled in popolnoma nepremičen, kakor da je bil ta človek povsem hipnotiziran. In nenadoma je začutil tak strah, da so mu celo roke zadrgetale.

Nenadoma je nekje na desni od Anisimova kratko in samotno jeknil glasen strel, in kakor po dogovorjenem znamenju so se pokrili vsi plotovi, vsi rovi, kupi premoga in razbitih vagonov s kratkimi, iskrečimi se ognji, in napolnili prozorno, mrzlo ozračje z gostim, drobnim prasketanjem.

Anisimov je videl natančno, kako so se zmešale sive vrste, razpustile se in se pomaknile nazaj kakor pod pihom vetra. Videl je, kako so na izpraznjem, že izteptanem mestu bolestno zagomazale in zaječale posamezne postave; slišal je v

tišni strani oddaljeni krik; njemu pa se je še vedno zdelo, da je to samo "tako," in da mine vsak čas. Toda naslednji trenutek se je vsa siva množica vagonov opasala z ognjenimi oblaki in suh tresk salv je viharo ožival molčeče belo polje. Nekaj je močno zaprasketalo po vagonih, nekdo je prestrašeno zakričal; tik zraven Anisimovega ušesa je hipnotizirani, krivonosni človek ustrelil, da je zaglušilo vse. Anisimov se je zopet okrenil k mašinstu.

Ta je še vedno čepel prihujeno, toda z njim se je vršilo nekaj strašnega: njegova puška je ležala na snegu, obraz je bil čudovito bel, oči velike in so brezmiselno buljile predse. Nagosto in naglo je mahal pred seboj z obema rokama in se počasi valil vznak. A ko je legel s hrbtom na sneg, je nehal mahati z rokami in njegovo ogromno, debelo telo z visokim, polnim trebuhom je obstalo nepremično, kakor zmrznjena žival. Zopet je glušeče vstrelil krivonosni človek, — Anisimov je pogledal nanj in tiho zdrsnil nazvold.

Ves se je tresel in se smehljal brezumno. Mrtvi obraz mašinstu je gledal naravnost nanj s turobnimi, zdelo se mu je da zamrzlimi očmi. To je bila smrt in Anisimov je šele zdaj razumel, da se je to, v kar ni verovalo vse njegovo bistvo, — v resnici že zgodilo. "Ubili so ga..." je pomislil. "Moj Bog, kaj je pravzaprav to?"

Ta mašinst je imel ženo in štiri otroke; vse te je Anisimov poznal. Vsak dan je prišel mimo postaje in se pozdravil z Anisimovim. Zdaj je ležal tu, kakor zaklana žival, kakor klada. Mrtev.

Anisimov je počasi odšel proč, prizadevaje si, da ne bi gledal na truplo, in se trudil, da si razjasni to, kar se je vršilo v njem samem: kaj mora občutiti ta hip — ali grozo, ali besnost, ali stud. Spomnil se je kako so se vozili pred enim letom mimo ravno te postaje na vojno ravno ti vojaki, ti pravi ruski vojaki, lastni bratje. In vsem so se tako iskreno smilili; tako tako žalostno je postalo človeku pri sreč, ko jih je vlak nesel v nepoznano dalj. In tako se je zahotelo vsakemu, da bi jim izkazal karkoli prijaznega, prijetnega, pomagal jim v čemersibodi.

"Moj Bog... moj Bog... moj Bog..." je ponavljal brezmiselno zmedeni razum in se ni mogel razbrati v kaos poslastnih predstav in podob.

Naokrog je vonjalo po smodnikovem dimu; a črne postave za vagoni so se gibale čudovito

hitro semintja; zdaj so zbežale nazaj, zdaj padale, se dvigale zopet, zdaj so zopet zlezle na strehe vagonov, in mahoma zdrčale navzdol ter se zgrbile in sesedle v nepremične črne kupe na tračnicah. Odtod Anisimov že ni več videl pritiskajočih vagonov, a strašni valovi salv so se zdaj približevali, zdaj oddaljevali, in stresali kadeče se ozračje.

Potem pa se je pričelo s strašnim treskom dušiti v ozračju nekaj nenavadnega, silnega, kakor da se lomi in trga na kosce samo nebo. S tega mesta, kamor je odšel Anisimov, se je videlo, kako se za hip pojavi v dalji v sivkastostinem mraku svetla ognjena zvezda, se nato skoro že skrrije v temi, tako da se videla na tem mestu močno črna točka, naenkrat pa se razpali treskajoči grom tik nad glavo Anisimova; in kako udarja nekaj nevidnega, vse rušečega, naravnost v črne stene barikad z neverjetno silo, mešajoč vse navskrižem: sneg, črne razvaline, ogenj, dim in snežni praž. Pod barikadami pa se je razlegal krik in vik, in odtod so bežali na vse strani napolnjeni ljudje.

Boj se je odložil v četrte ure, toda Anisimovu se je zdelo, da se je vse končalo v eni minuti. Videl je, kako so se na vrhu

jedne barikade pokazali obrisi naravnost proti streljajočih vagonov, in kako je nekaj zlovesče zažvižgalo zraven njega. Gledal je, kako so se črni ljudje počasi umakli prog in ob plotovih in zlezlo mirno in brez naglice na vse strani, napolnili zračje s krikom in napolnili streljanjem.

Topovi so nenadno pričelo postajati tiho, de na krik in posamezne Sivi vojaki so tekli od proti polju, dohitevali mezne črne ljudi, ki so tičali v snegu, s krčevito ko končavali borbo z tekli dalje.

Na tistem mestu pa je la zvita in zgrbljena črna Vršilo se je nekaj tako jetnega, groznega in ga, da je Anisimov ves in instinktivno, brez pres ne čuteč ničesar razen nega življenjskega strah žal iz vseh sil po poti.

(Dalje prihodnje)

Kmalu bo vodil svoje lastno letalo

Prej ko si mislite bo dečko, ki sedaj dela modelna letala, vodil svojega lastnega v zračnih višavah.

Potrebuje bistre oči, da zgradi prvovrstne modele — in potreboval bo bistre oči, da bo prvovrsten pilot.

Ako nima deček Vid hranečo svetlobo za natančno delo, je že vnaprej izročen napenjanju oči slabemu vidu in drugim neprivikam.

Zato varujte njegov vid s tem, da mu preskrbite Vid hranečo svetlobo, kadar uporablja orodje, ali kadar čita, piše, računa, riše in opravlja druga taka dela.

Vedeli boste, da ima Vid hranečo svetlobo, kadar bo rabil Vid hranečo svetilko — svetilko, ki da dovolj luči, prosto senc in motnega žarenja.

Izberite svojo Vid hranečo svetilko, dokler imate še veliko izbero vzorcev na razpolago

- Vid hraneče svetilke spoznate po sledečih pritiklinah**
- (A) 100-200-300 watt žarnica v večini visokih modelih; 150-watt žarnica v manjših, sledečih pritiklinah.
 - (B) Odblajajoča in razširjajoča skleda da direktno in indirektno luč brez žarenja.
 - (C) Široki senčniki z belo podlogo.
 - (D) Illuminating Engineering Society listek za odobritev.

THE ELECTRICAL LEAGUE OF CLEVELAND
18th Floor • Midland Building Prospect

Oglašajte v... Enakopravnosti

Let me think... Acme stole me from Escalator... Thunder Bird stole me from Acme... Ye gods! I don't work here any more!

— Drawn for Division of Information, O. E. M.

VABILO NA plesno veselico katero priredi Slovensko moško društvo CARNIOLA TENT št. 1288 — The Maccabees V SOBOTO 24. OKT. 1942 v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave. IGRA GODBA JOHN PECON — Vstopnina... Cenjeno članstvo in ostalo občinstvo se prav vabijo vabi da obišče to prireditev.